

Μετά τη Χάγη...

Όπως εξελίχθηκε τελικά η 10η του Μάρτη, δεν ήταν απλά η Δευτέρα της Καθαράς για την Ε/κη πλευρά και μια ουδέτερη μέρα για τη Τ/κη αλλά μια μέρα προσδοκιών και αγωνίας για τους πολίτες της χώρας και από τις δύο μεριές.

Η τελευταία δημοσκόπηση στο «Πολίτη» έδειξε ότι ολονέν και περισσότεροι Εκ/οι αποδέχονταν το Σχέδιο Ανάν, με τις οποιεσδήποτε ατέλειες και τα μειονεκτήματά του. Μάλιστα τη στιγμή που διεξάγονταν οι διαβουλεύσεις στη Χάγη, οι Εκ/οι που το αποδέχονταν ήταν περισσότεροι από αυτούς που το απέρριπταν.

Τούτο αποδεικνύει, μεταξύ άλλων, ότι ο μέσος Εκ/ος, όχι μόνο έχει εγκαταλείψει οποιεσδήποτε μαξιμαλιστικές βλέψεις αλλά ακόμα ότι ήταν έτοιμος να αφήσει, τις βελτιώσεις που αναγκαιούν στο σχέδιο να φέρει σε προοπτική το κτίσιμο της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο κοινότητες, η συμφιλίωση και αλληλοαποδοχή και ασφαλώς και η συνέργεια.

Έχοντας μέλη και από τις δύο κοινότητες ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος και έχοντας από καιρό ξεπεράσει τις καθαρά κοινοτικές προσεγγίσεις και έχοντας υιοθετήσει την άποψη της ολικής Κύπρου, θα μπορούσαμε να κάμουμε κάποιες διαπιστώσεις.

Δεν ήταν εύκολο για την Εκ/ή πλευρά να πει το ΝΑΙ στο σχέδιο Ανάν και είναι εις πίστην της που κατάφερε να το κάμει, με τον κ. Παπαδόπουλο να αρθρώνει ένα σωστό λόγο και με ολόκληρο το Εθνικό Συμβούλιο να ομονοεί και να συμπορεύεται. Κατάφερε έτσι η Εκ/ή πλευρά να ξεπεράσει ανασφάλειες, φοβίες, αντιδράσεις και ακόμα τις οποιεσδήποτε κομματικές αντικρούσεις και να τολμήσει τελικά να δει τη προοπτική μη αφήνοντας τις οποιεσδήποτε ανασφάλειες να συσκοτίσουν το μέλλον, υπερβαίνοντας εαυτόν σε κάποιες περιπτώσεις. Επισημαίνεται σχετικά ότι οι οποιεσδήποτε σκέψεις από Εκ/ής πλευράς για αλλαγές του Σχεδίου αφορούσαν τη λειτουργικότητα κατά κύριο λόγο και την ασφάλεια και όχι την ουσία που θα εκδηλωνόταν στο πάρε δώσε.

Δυστυχώς δε μπόρεσε να αποφασίσει η Τουρκική πλευρά και ο κ. Ντενκτάς με βάση το μέλλον των Τκ/ων. Εκείνο που ήταν αποφασιστικής σημασίας για τον κ. Ντενκτάς ήταν η εικόνα της συνέχισης της φεουδαρχικής του διοίκησης στο Βορρά και το δικό του παντουρκικό όνειρο. Την ίδια στιγμή στην Τουρκική πλευρά κυριάρχησαν «τα στρατηγικά συμφέροντα», «οι ισορροπίες της περιοχής» και κάποιοι άλλοι άλλως πως εξαργυρώσιμοι συσχετισμοί, ενώ στο βάθος υποβόσκει πάντα η επιδίωξη να μη χαθούν «τα κέρδη του '74!» Προφανώς, με τον παλινδρομικό λόγο που αρθρώνει, καθόλου δεν νιώθει άνετος για την ώρα με το τουρκικό βαθύ κράτος ο κ. Ερντογάν. Ακόμα, μεγαλύτερη σημασία φαίνεται να έχει για τη Τουρκία αυτή τη στιγμή η διαχείριση της επικείμενης αμερικανοβρετανικής επίθεσης εναντίον του Ιράκ, παρά το Κυπριακό. Φαίνεται ακόμα να μπαίνει σε δεύτερη μοίρα για τη Τουρκία η ευρωπαϊκή της προοπτική, τουλάχιστο μέχρι που να πλησιάσει το 2004. Τα μεγαλειώδη συλλαλητήρια στο Βορρά δεν φαίνεται, να συγκινούν το Τουρκικό κατεστημένο ούτε και να διεμβολίζουν τη

πολιτική παχυδερμία του κ. Ντενκτάς. Ωστόσο είμαστε σίγουροι ότι έχουν δώσει καθαρά τα μηνύματα τους προς τα έξω, τα διεθνή κέντρα αποφάσεων και πιο πολύ ίσως τους Ευρωπαίους.

...

Στην Ε/κή πλευρά, αυτά τα μηνύματα έχουν επίσης γίνει αισθητά. Ωστόσο για κάποια μερίδα του πληθυσμού, που ευτυχώς ολονέν και μικραίνει, εξακολουθεί ακόμα να κυριαρχεί η εντύπωση ότι τα κίνητρα των Τκ/ων για την αλλαγή και την αποδοχή του Σχεδίου Ανάν είναι οικονομικοί και όχι οι άλλοι βαθύτεροι λόγοι, που οδηγούν το μέσο Τκ/ο να συμπεριφέρεται όπως συμπεριφέρεται.

Συμπερασματικά, το μομέντουμ του διεθνούς ενδιαφέροντος που διατηρήθηκε τους τελευταίους τέσσερις μήνες φαίνεται να χάνεται, με τη πιθανότητα να μη επανέλθει, τουλάχιστον εν όσω θα διαρκεί η επομένη του επικείμενου πολέμου στο Ιράκ. Δεν πρόκειται βεβαίως τα Η.Ε. να κλείσουν τη πόρτα αλλά η παγκόσμια κοινή γνώμη και τα κέντρα αποφάσεων αλλού θα έχουν το μυαλό τους. Αλλού θα έχει το μυαλό της και η ίδια η Τουρκία και συγκεκριμένα στο τι μπορεί να ξεπηδήσει μέσα από ένα κατακτημένο Βόρειο Ιράκ. Στους Τκ/ους θα εξακολουθήσουν να δίνονται από πλευράς Τουρκίας κάποιες υποσχέσεις και θα προσφέρονται διάφορα «πακέττα», κενά περιεχομένου όπως απέδειξε το παρελθόν.

Το προσεχή Απρίλη είναι βέβαιον ότι θα «πέσουν» οι υπογραφές για την ένταξη των δέκα χωρών στην Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου. Δεν πιστεύουμε όμως ότι θα πρέπει να εφησυχάσει η Ε/κη πλευρά αλλά διαρκώς θα πρέπει να την απασχολεί ότι ο άλλος μεγάλος στόχος της Κύπρου, εκείνος της επανένωσης της χώρας, παραμένει πάντα ανεκπλήρωτος. Είναι δύσκολο να συντηρήσουμε το κλίμα των τελευταίων τεσσάρων μηνών, που κακά είναι τα ψέματα δεν ετροφοδοτείτο εκ των έσω της Ε/κης πλευράς αλλά από τις διάφορες πιέσεις, τα χρονοδιαγράμματα και τις Τ/κες διαδηλώσεις. Ωστόσο δεν μπορούμε παρά να χαιρετίσουμε τις δηλώσεις του Προέδρου Παπαδόπουλου ότι, παρά την αποτυχία της Χάγης δεν θα υπάρξει εφησυχασμός.

Με τη συνειδητοποίηση ότι δεν πρόκειται να μας έρθει στο εγγύς μέλλον ο κ. Ανάν, ότι δεν πρόκειται να υπάρχει ανά πάσα στιγμή διαθέσιμο αεροπλάνο για να κινείται ο κ. Ντε Σότο και ότι τα Η. Ε. και οι συναφτοί / (Weston , Hanneby κ.λ.π.) δεν πρόκειται να ξοδέψουν φιά ουσία και χρόνο για να επεξεργαστούν άλλο σχέδιο, θα πρέπει να αναζητηθεί ο παράγων, που όπως ελπίζεται είναι δυνατόν να βοηθήσει να κρατηθεί το θέμα ανοιχτό. Κι αυτός δεν είναι άλλος από τους Τκ/ους που μαζί με τους υπόλοιπους Κυπρίους- κι ας μη το καταλαβαίνουμε οι Ε/κοι - είμαστε οι χαμένοι της υπόθεσης. Όμως δεν θα πρέπει απλά να συνεχίσουμε να επαινούμε και να χειροκροτούμε τις ογκώδεις συγκεντρώσεις που διοργανώνονται στο Βορρά αλλά να βρούμε το τρόπο για συνέργεια. Τα Ε/κα κόμματα θα πρέπει να κάτσουν και να συζητήσουν με τα Τ/κα κόμματα της αντιπολίτευσης το τι κάμνουμε από δω και μπρος, προς τη κατεύθυνση της λύσης, γιατί σε μεγάλο βαθμό και στην γενικότητα τους, κοινές φαίνεται να είναι πια οι επιδιώξεις. Αλλά και οι πολίτες, κυρίως εμείς οι πολίτες, που δεν έχουμε τους περιορισμούς των κομμάτων, θα πρέπει να στύψουμε το μυαλό μας και να βρούμε πως

μπορούμε να προκαλέσουμε τη διάρρηξη αυτού που σφυχτά κρατά κλειστό ο τουρκικός εθνικισμός και τα λεγόμενα στρατηγικά συμφέροντα της Τουρκίας και που καταφέρνει να κρατά αιχμάλωτο το 1/5 του κυπριακού πληθυσμού.

Δεδομένων της δυσκινησίας και των εξ αντικειμένου εμποδίων που υπάρχουν σε επίσημο επίπεδο, φαίνεται πιο εύκολο η συνέργεια των δύο κοινοτήτων να ξεκινήσει εκ των κάτω. Και τούτο χωρίς επί στιγμήν να υποβαθμίζεται η ανάγκη χάραξης από μέρους της Κυπριακής Κυβέρνησης πολιτικής προς τη πλευρά των Τκ/ων, με βάση τα δεδομένα όπως προδιαγράφονται αυτή τη στιγμή.

Στις επόμενες λίγες εβδομάδες οι Τκ/οι θα δείξουν αν θα τα βάλουν κάτω ή αν θα συνεχίσουν την αντίσταση τους και τον αγώνα για λύση. Από Ε/κης πλευράς οι υποχρεώσεις για κινητοποιήσεις είναι μεγαλύτερες τώρα, γιατί ο στόχος ένας είναι, εκείνος της επανένωσης. Άλλωστε για αρκετούς από μας ο στόχος για επανένωση ποτέ δεν έπαψε όλα αυτά τα χρόνια να είναι πρωταρχικός.

Νεοκυπριακός Σύνδεσμος

13/03/2003